

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **U. K.**, zastoupeného JUDr. Martinem Pavelkou, advokátem se sídlem nám. 28. října 12, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2007, č. j. OAM-819/VL-10-L07-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 5. 2008, č. j. 32 Az 65/2007 – 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátovi JUDr. Martinu Pavelkovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 5712 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včasně podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 9. 2007, č. j. OAM-819/VL-10-L07-2006. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

V odůvodnění svého rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 9. 2007, č. j. OAM-819/VL-10-L07-2006, dospěl krajský soud k závěru, že zákonný požadavek povinné registrace náboženských skupin v zemi původu žalobce neznamená omezení ve vyznávání víry, jedná se o nezbytnou podmínku zajišťující bezpečnost státu, a proto ho nelze považovat za porušování lidských práv, resp. náboženské svobody ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Jednání některých příslušníků policie vůči žalobci podle krajského soudu i žalovaného nebylo adekvátní, ovšem žalobce měl tuto skutečnost oznámit příslušným státním orgánům a měl se u nich domáhat pomoci a ochrany. Nelze proto dospět k závěru, že státní orgány chování příslušníků policie vůči žalobci schvalovaly

či podporovaly, či že mu byla pomoc v zemi původu odepřena. Problémy žalobce trvaly 10 let, do České republiky vycestoval legálně, aniž by se mu v tom státní orgány snažily zabránit, což rovněž nenasvědčuje relevantním obavám z pronásledování.

Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti argumentoval důvody obsaženými v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel namítal, že žalovaný i krajský soud vycházely ze skutečností, které nemají oporu ve spisech. Ve svých výpovědích totiž nikdy nepopisoval vnější projevy své víry, jen uvedl, že se odmítal modlit k mrtvým a z tohoto důvodu nechtěl chodit do mešity. Krajský soud však dospěl k závěru, že stěžovatel měl zřejmě problémy vzhledem k tomu, že odmítal praktiky muslimů provozované v oficiální mešitě, označil se za stoupence čistého islámu a všechny tyto skutečnosti mohly vyvolat oprávněnou obavu státních orgánů Kazachstánu o jeho případné účasti v zakázané organizaci. Stěžovatel zdůraznil, že k žádné extremistické skupině nepatří.

Krajský soud ani žalovaný se nezabývaly postupem kazašských orgánů při registraci náboženské skupiny. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že registrovat se mohou pouze skupiny, které mají více než 10 členů a některým skupinám byla registrace opakovaně odmítnuta. Značné průtahy v registračním řízení jsou, dle názoru stěžovatele, překážkou práva na svobodu náboženského vyznání.

Krajský soud se v napadeném rozhodnutí dále nevypořádal se samotnou činností policistů při vyžadování registrace náboženských skupin či případného monitorování osob, tj. se zákonitostí výslechů, zatýkání a dokonce bití zadržovaných osob. Policisté stěžovateli nesdělili důvod jeho zadržení, nikdy nebyl zatčen pro příslušnost k zakázanému hnutí a ani mu za to nebyla uložena pokuta.

Stěžovatel dále namítal, že dle § 2 odst. 8 zákona o azylu je povinnost vyhledat ochranu státních orgánů stanovena jen pro případy, kdy je žadatel o azyl pronásledován ze strany soukromých osob. Stěžovatel byl však pronásledován ze strany orgánů státu, a to i ze strany KNB, která stojí na vrcholu hierarchie policejních orgánů. I z ustálené judikatury podle stěžovatele vyplývá, že požadavek na vyčerpání vnitrostátních prostředků ochrany se vztahuje pouze na situace, kdy byl žadatel pronásledován ze strany soukromých osob (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu 3 Azs 240/2005 - 51 ze dne 18. 10. 2005 či usnesení téhož soudu 7 Azs 30/2008 - 49 ze dne 14. 5. 2008). Případné stížnosti na nezákonnost postupu státních orgánů by podle stěžovatele mohly situaci jen zhoršit a s ohledem na četnost výslechů a jejich občasnou brutalitu je pochopitelné, že se stěžovatel obával na jiné státní orgány obrátit.

Stěžovatel trpí oční vadou, kvůli níž byl v zemi původu uznán invalidním, psychické vypětí spojené s vycestováním by mohlo nepříznivě ovlivnit jeho zdravotní stav. Stěžovatel dále připomněl, že má dvě nezletilé děti, kterým chce zajistit odpovídající výchovu beze strachu pronásledování za praktikování své víry. Dle informací jeho přátel z Kazachstánu mají osoby neúspěšně žádající o azyl po návratu do země velké problémy. Z těchto důvodů lze stěžovateli podle jeho názoru udělit v souladu s ust. § 14 zákona o azylu humanitární azyl.

Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu a odkázal na judikaturu zdejšího soudu, která se dle žalovaného dotýká podobných případů žadatelů o azyl z Kazachstánu.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13.10.2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26.4.2006 č.j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech udělení mezinárodní ochrany je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

K postavení vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu se Nejvyšší správní soud již dostatečně vyjádřil např. v rozsudku ze dne 10.6.2008, č.j. 8 Azs 23/2008 - 75, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 24.4.2008, č.j. 7 Azs 12/2008 - 98, www.nssoud.cz. Zde dospěl k závěru, že příslušníci tzv. čistého islámu nejsou v zemi jejich původu pronásledováni, diskriminováni ani nepřiměřeně trestáni. Podrobně se přitom zabýval otázkou, kdy konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí či orgánů státní moci již dosahují jednotlivě či ve svém souhrnu takové intenzity, aby je bylo možno považovat za opatření působící psychický nátlak ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Zákonný požadavek povinné registrace náboženských skupin v Kazachstánu pak Nejvyšší správní soud považoval za zcela legitimní, odůvodněný zájmem na ochraně bezpečnosti osob. Nejedná se tedy o výraz porušování lidských práv (náboženské svobody), resp. o pronásledování z náboženských důvodů. Osoba, která se tomuto požadavku nepodřídí, je pak vystavena oprávněné pozornosti státních orgánů.

Podle stěžovatele je dle § 2 odst. 8 zákona o azylu povinnost vyhledat ochranu státních orgánů stanovena jen pro případy, kdy je žadatel o azyl pronásledován ze strany soukromých osob. K závěrům stěžovatele, že v případě pronásledování ze strany státních orgánů tomu tak není, zdejší soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2007, č.j. 4 Azs 146/2006 - 100, www.nssoud.cz, kde vyslovil, že předestřené námitky stěžovatele platí pouze za situace, pokud ze zpráv o zemi původu žadatele o azyl vyplývá, že menšina, jejímž je žadatel příslušníkem, je terčem diskriminace a pronásledování ze strany úřadů a policie. V tomto případě nemůže jako důvod pro neudělení azylu obstát argument, že žadatel o azyl v zemi původu tyto orgány nepožádal o pomoc a nevyčerpal tak veškeré právní prostředky, které mu k ochraně jeho práv poskytuje právní řád státu jeho původu.

Zdejší soud dále odkazuje např. na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j.8 Azs 23/2008 – 75 ze dne 10.6.2008, www.nssoud.cz, kdy v obdobné věci tvrzeného obtěžování a pronásledování policií pro náboženskou odlišnost (totožná země původu a identické skutkové otázky jako u stěžovatele) zaujal stanovisko, podle něž je potřeba vyčerpat možnost ochrany vnitrostátními prostředky.

K otázce zjišťování skutkového stavu relevantního pro posouzení žádosti o azyl a významu zpráv o stavu dodržování lidských práv v zemi původu žadatele se Nejvyšší správní

soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 30. 11. 2006, čj. 4 Azs 264/2005 - 68, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 11. 5. 2005, čj. 3 Azs 246/2004 - 40, www.nssoud.cz; k důvodnosti kasační stížnosti, v níž stěžovatel namítá, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, pak např. v rozsudku ze dne 22. 3. 2005, čj. 4 As 56/2003 - 76, www.nssoud.cz.

K možnosti udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu na základě volného správního uvážení správního orgánu se Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudcích ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, nebo ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72, www.nssoud.cz, ke zdravotním aspektům jakožto důvodům pro poskytnutí humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud již vyjádřil taktéž v řadě svých rozsudků, např. v rozsudku č. j. 3 Azs 226/2005 - 68 ze dne 18. 10. 2005, www.nssoud.cz.

Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost stěžovatele podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Vzhledem k tomu, že podle ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věcech azylu odkladný účinek, nerozhodoval již Nejvyšší správní soud o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti ve smyslu ust. § 107 s. ř. s.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 4200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 4800 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 912 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 5712 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. listopadu 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu